

1821...

Ϊ Θ Æ Ϊ É

Μάρτης 2005

έκδοση του Θεραΐτη ενάντια στους εθνικούς μύθους και τα εθνικά ιδεώδη

Ίλιον, Πετρούπολη, Μενίδι, Άγιοι Ανάργυροι

έντυπη

> ΠΑΡΒΛΑΣΗ

Τα στρατιωτάκια τα αμίλητα, τα ακούνητα των θρανίων, αφού αναγκάστηκαν να καταπιούν τόνους εθνικών ιδεωδών, θα βγουν με βήμα εν δυο, εν δυο στη κεντρική λεωφόρο, όπου το ακίνητο πλήθος οπλισμένο με φωτογραφικές μηχανές και πλαστικές γαλανόλευκες, θα θαυμάσει τις ομοιόμορφες κινήσεις και στολές. Μπροστά οι μαθητές πρότυπα, που με την πρότυπη γνώση τους θα γίνουν οι φορείς των εθνικών ιδεωδών, σηματοφόροι και παραστάτες. Οι υπόλοιποι ακολουθούν τα πρότυπα, μοιραζόμενοι σε γραμμές κατά ύψος, οι ψηλοί μπροστά, οι κοντοί πιο πίσω αφού "και η φύση έχει ιεραρχία". Η εκπαίδευση φτιάχνει στρατιωτάκια, και η παρέλαση δεν είναι τίποτα άλλο από την επίδειξη των χαμστεροποιημένων υπηκόων της.

> ΣΤΡΑΓΑΛΙ

Η εκτόξευσή του, αναπόσπαστο έθιμο των παρελάσεων, προκαλεί δυσχέρεια στο βήμα ή και απώλεια της ισορροπίας. Δίκαια έχει χαρακτηριστεί ως ο πλέον αντεθνικός καρπός.

> ΘΩΝΙΚΕΣ ΕΠΕΤΕΙΟΙ

Κάτι σαν ημέρα γενεθλίων του μιλιταρισμού και της εθνικής ομοφυχίας, όπου εμείς πρέπει κάθε φορά να τους προσφέρουμε επίσημα το δώρο της λήθης και της κοινωνικής γαλήνης σε γαλανόλευκο περιτύλιγμα.

> ΙΣΤΟΡΙΑ

Μάθημα υποχρεωτικό για όλες τις τάξεις, που θωρακίζει τη συνείδηση ενάντια στην ταξικότητα ενώ ταυτόχρονα την αναδομεί εθνικά. Ημερομηνίες, ναυμαχίες, στάσεις, επαναστάσεις, πρωτόκολλα, συνθήκες, ήρωες όλα εμβαπτισμένα σ' ένα γαλανόλευκο μείγμα με ευχάριστη γεύση δημοκρατικής μέντας. Το υπουργείο συνιστά την χορήγηση της τουλάχιστον τρεις φορές την εβδομάδα. Επειδή όμως η ιστορία είναι

"Η ελληνική Επανάσταση του 1821 σφραγίζει την εθνική πορεία των ελλήνων. Οι κλέφτες και οι αρματωλοί με τον ένοπλο αγώνα τους κατά των Τούρκων, η Εκκλησία με την ανεκτίμητη συμβολή της στη διατήρηση της γλώσσας και της εθνικής οντότητας των Ελλήνων, οι δάσκαλοι και οι λόγιοι με το παιδευτικό και συγγραφικό τους έργο, οι έμποροι και οι ναυτικοί με την οικονομική τους δύναμη και κυρίως ο ανώνυμος λαός με τους ηρωισμούς και τις θυσίες τους την προετοίμασαν."

πρόλογος της ιστορίας Β' Λυκείου

Τα σχολικά βιβλία εκτός από μίζερα είναι και επικίνδυνα. Και δεν θα μπορούσε να είναι και αλλιώς... Στόχο έχουν το μυαλό μας...

Μια στοιχειώδης ιστορική αποκατάσταση για την αποκάλυψη κάποιων μεγάλων, όχι τυχαία, φεμάτων...

"Η ελληνική Επανάσταση...πορεία των ελλήνων":

Η ελληνική Επανάσταση δεν ήταν πραγματικά τόσο...ελληνική. Όλοι αυτοί που ξεσηκώθηκαν δεν είχαν τον ίδιο σκοπό, ούτε ξεκινούσαν από ταυτόσημες ανάγκες ή αρχές. Την επανάσταση δεν την έκαναν οι "έλληνες" των σχολικών βιβλίων και της επίσημης ιστορίας. Δεν ήταν η

"εθνική" τους συνείδηση που τους παρακίνησε. Άλλωστε στον επαναστατημένο ελλαδικό χώρο ήταν οι λέξεις "ρωμιάς", "γένος", που κυριαρχούσαν στον καθημερινό λόγο. Το "έθνος των ελλήνων" άρχισε, σαν όρος και πραγματικότητα να επιβάλλεται λίγο μετά την νεοσύστατη κεντρική διοίκηση. Οι εξεγερμένοι ήταν αρβανίτες, βλάχοι, φτωχοί τούρκοι, μουσουλμάνοι, χριστιανοί, ρουμελιώτες, μωραΐτες...και γι' αυτούς πατρίδα σήμαινε η έξοδος από τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης, από την καταπιεστική οθωμανική κυριαρχία, η επιθυμία για μια αξιοπρεπή καθημερινότητα. Η "ελληνικότητα" και το "ενιαίο" της ιστορίας ήρθαν μετέπειτα για να αποδώσουν κύρος στο νέο κράτος, και να βάλουν σε "τάξη" το "γενεαλογικό χάος".

"Οι κλέφτες κατά των Τούρκων": Οι κλέφτες και οι αρματωλοί ήταν δύο σχηματισμοί που βρίσκονταν προεπαναστατικά σε διαρκή αντιπαράθεση. Οι αρματωλοί ήταν τα ένοπλα σώματα των τοπικών κοινοτήτων, αλλά δεν υπεράσπιζαν παρά τα συμφέροντα των προεστών (ντόπιοι τοποτηρητές της οθωμανικής διοίκησης) και των μεγαλοκτηματιών

ενάντια στα συμφέροντα των υπόλοιπων κατοίκων.

Οι κλέφτες από την άλλη, συνέχιζαν την παράδοση της ληστείας που υπήρχε για αιώνες, με στόχο τους προεστούς, τους πλούσιους και τα μοναστήρια, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί και όρο κοινωνικής συνείδησης. Ήταν η προσωποποίηση της ανταρσίας γι' αυτό και τα δημοτικά τραγούδια αναφέρονται σε αυτούς και όχι στους αρματωλούς. Ο Κολοκοτρώνης αναφέρει ότι ο όρος κλέφτες βγήκε από την εξουσία συκοφαντικά. Παρ' όλα αυτά ήταν τόσο λαοφιλές που το κλέφτης έχασε την σημασία του και σήμαινε αγωνιστές αντάρτες.

"η Εκκλησία...των Ελλήνων": Κατά τα βυζαντινά χρόνια είχε βαλθεί με μανία να καταστρέφει κάθε "αιρετικό" αρχαίο κείμενο και η λέξη Έλληνας θεωρούνταν συνώνυμο του "μιαρού ειδωλολάτρη". Στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας, λειτουργούσε σε καθεστώς πλήρους ανοχής συνεχίζοντας να πολεμάει τα "κακώς κείμενα" αλλά και κινηγώντας κάθε ελεύθερο πνεύμα, συμπληρώνοντας έτσι την σκληρότητα των προεστών. Τη συνήθη εχθριότητα - και στην καλύτερη, ουδετερότητα- της σε προηγούμενες απελευθερωτικές προσπάθειες, αντικατέστησε στα χρόνια της επανάστασης, η εντονότερη παρεμβατικότητα επιδιώκοντας να στερεώσει ακόμη περισσότερο την ηγεμονία της στον ντόπιο πληθυσμό.

"οι έμποροι...δύναμη": Άριστοι συνεργάτες της οθωμανικής αυτοκρατορίας, προεστοί στον τόπο τους πολλές φορές εξαναγκάστηκαν από τους επαναστάτες να τους "φιλοδώρησουν", κρατώντας όμως το μεγαλύτερο κομμάτι της περιουσίας τους, προσδοκώντας να ηγεμονεύσουν και πάλι στην καινούργια, "ελληνική" αυτή τη φορά, σκηνικιά.

"οι δάσκαλοι και οι λόγιοι": Οι επονομαζόμενοι "καλαμαράδες" είναι αυτοί που φαντασίωσαν και κατασκεύαζαν προεπαναστατικά την ιδέα του "ομοούσιου ελληνικού έθνους" και που αργότερα ανέλαβαν το εξίσου δύσκολο έργο της εκκαθάρισης και εξελληνισμού της ιστορίας. Δεν είναι τυχαίο ότι η (κατά τα πρότυπα της γαλλικής επανάστασης, οι περισσότεροι) συγκεντρωτική διοίκηση που με πάθος θωράκισαν οδήγησε σε δύο εμφυλίους κατά τη διάρκεια της επανάστασης, γιατί αφ' ενός δεν μπορούσε παρά να είναι στο στόχαστρο ισχυρών ομάδων με αντικρουόμενα συμφέροντα, και εφ' ετέρου αυτή η διοίκηση με κανένα τρόπο δεν αντανάκλούσε τις επιθυμίες των τοπικών κοινοτήτων.

μια ρόδα που γυρνάει, είναι σίγουρο πως κάποια μέρα οι παρασκευαστές της, θα κατηγορηθούν για πλαστογράφηση κακουργηματικού χαρακτήρα και για απόπειρα μαζικής δηλητηρίασης με την ουσία του εθνοκεντρισμού.

>ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ:

Μάθημα της μισαλλοδοξίας και της ηθικής της θυσίας... ή αλλιώς "οι θρησκείες είναι σαν τις πυγολαμπίδες, χρειάζονται το σκοτάδι για να λάμπουν."

>ΕΘΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Οι εθνικές ιστορίες των χωρών δεν υπήρχαν ως τέτοιες πριν την γέννηση του έθνους-κράτους τους. Οι "εθνικές" ιστορίες χαρακτήθηκαν μαζί με τα σύνορα ή για την ακρίβεια επανακατασκευάστηκαν ως "εθνικές" για να τα θωρακίσουν. Όλες οι εθνικές ιστορίες είναι δίκαιες, ποτέ δεν βιαιοπράγησαν παρά μόνο αμύνθηκαν, είναι διακριτικά απόψεις από τις γενοκτονίες που τις εγκαθίδρυσαν και θολές όταν αναφέρονται σε εσωτερικές διαμάχες. Είναι πολιτισμικά αυτάρκειες, φυλετικά καθαρές, και φροντίζουν να εγκλωβίζουν την ανά τους αιώνες αυθεντική ανθρώπινη και κοινωνική δραστηριότητα μέσα σε "εθνικά" καλούπια. Είναι αυτές που φτιάχνουν Έλληνες, Τούρκους, Σέρβους, Κροάτες. Οι "εθνικές" ιστορίες δικαιολογούν πολεμικούς εξοπλισμούς, αλληλοσφαγές, την κοινωνική ειρήνη των καταπιεσμένων συνειδήσεων.

>ΕΘΝΙΚΟΙ ΗΡΩΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΠΑΤΕΡΕΣ

Απαραίτητο συστατικό της κατασκευασμένης εθνικής υπερηφάνειας. Τα κάρδα τους σε όλους τους τοίχους των δημοτικών σχολείων, με άγρυπνα και ρωμαλέα βλέμματα συμπληρώνουν τη βλοσυρότητα των εθνικών απαγγελιών των δασκάλων. Για τα σχολικά βιβλία όλοι τους "Έλληνες", "χριστιανοί", ανιδιοτελείς, αφοσιωμένοι στην "εθνική ιδέα", πρότυπα της ελληνικής "ψυχής".

Ας θυμηθούμε μερικούς:

>ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ

Πατέρας του γένους μ'ένα μόνο ελάττωμα. Μπέρδευε τις έννοιες αρχαιολογία και αρχαιοκαπηλία γι'αυτό και ήταν πάμπλουτος από το '25 του. Μετά το '21 αγόρασε την περιοχή πίσω από την Ακρόπολη (ονομαζόμενη ακόμη σήμερα ως "του Μακρυγιάννη"). Άλλωστε "για τούτα δε πολεμήσαμε μωρέ!"

> ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ

Η "Έλληνίδα" παραβοκύρισα που χρειαζόταν διερμηνέα για να συνεννοηθεί με τους οπλαρχηγούς, γιατί ως αρβανίτισα αγνοούσε την ελληνική. Μπλεγμένη σε όλες τις πολιτικές έντριγκες της εποχής.

> ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ:

Πρόδρομος του ελληνικού Έθνους. Ένα μικρό απόσπασμα του λόγου του αρμει: "Αδέρφια μου, έμαθα πως με την χάριν του κυρίου μας Ιησού Χριστού, και Θεού δεν είσθε Έλληνες, δεν είσθε ασεβείς, αιρετικοί, άθεοι, αλλά ορθόδοξοι Χριστιανοί"(1779).

> ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΔΕΣ (Λάζαρος και Γιώργος)

Μεγάλοι ευεργέτες της ελληνικής επανάστασης. Έδωσαν το μισό τους στόλο στην υπηρεσία της επανάστασης, γνωρίζοντας πως αν δεν το έκαναν θα δέχονταν τα αντίποινα των επαναστατημένων, όπως συνέβη σε κάποιους συντοπίτες τους εφοπλιστές. Κρατώντας το άλλο μισό στόλο στην υπηρεσία τους ευελπιστούσαν να παίξουν πρωτεύοντα ρόλο στο νέο κράτος που γεννιόταν όπως και έγινε.

> ΜΙΑΟΥΛΗΣ - ΚΑΝΑΡΗΣ

Οι μεγάλοι μπουρλοτιέρηδες του Έθνους πάντα σε αγαστή συνεργασία. Εφοπλιστές και οι δύο πριν την επανάσταση, ουσιαστικά αναγκάστηκαν λόγω των συνθηκών να πάρουν μέρος. Κατά την διάρκεια της επανάστασης οργάνωσαν πειρατικές ενέργειες από κείνες που μόνο αυτοί ήξεραν, και που τις εφάρμοζαν προεπαναστατικά προκειμένου να γίνουν πλουσιότεροι. Στις 15 Ιουλίου του 1831 και για δεκαπέντε μέρες γίνεται η ελληνοελληνική ναυμαχία του Πόρου κατά τη διάρκεια της οποίας ο Μιαούλης (σταλμένος από τους Κουντουριώτηδες) πυρπολεί την αρμάδα του Κανάρη (σταλμένος από τον Καποδίστρια) και αρκετά άλλα πλοία και τον συλλαμβάνει. Η στάση των Υδραίων αποτυγχάνει και ο Κανάρης ελευθερώνεται. Ο Μιαούλης γυρνάει αμέριμνος στην Ύδρα.

> ΚΟΔΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

Ο γέρος του Μωριά. Πιστός στις ιδέες της επανάστασης, πήρε ιδιαίτερα ενεργό μέρος στον εμφύλιο, πριν και μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια, όπου ο στρατός του πολλές φορές λεηλάτησε τη Ρούμελη. Το πραγματικό του όνομα "Μπιθγεκούρας" (αρβανίτικο). Μπλεγμένος και αυτός σε όλες τις έντριγκες των μετεπαναστατικών χρόνων, τότε ως αγγλόφιλος, τότε ως ρωσόφιλος και τότε ως γαλλόφιλος.

▶ το αξίωμα του Δραγουμάνου του Στόλου (υπουργοί των ναυτικών στην Τουρκία)

Το διεκδικούσαν πάντα οι Φαναριώτες, οι μεγάλες οικογένειες του Φαναριού. Ήταν το πρώτο βήμα για το αξίωμα του Μεγάλου Διερμηνέα και ύστερα του ηγεμόνα της Μολδοβλαχίας. Γνωστή περίπτωση αυτή του Ι. Καρατζά (φυσιογνωμία του 1821) Μέγας Διερμηνέας το 1812 και ηγεμόνας της Βλαχίας ως το 1820. Από αυτή του τη θέση αποταμίευσε πολλά εκατομμύρια. Προκειμένου να χρηστούν Δραγουμάνοι εξαγόραζαν τους πασάδες και τους βεζιρηδες με μεγάλα ποσά και αργότερα τα έπαιρναν από τους νησιώτες με την "βοήθεια της νέας δραγουμανίας", τον έκτακτο φόρο που έπρεπε να καταβάλουν οι νησιώτες για την κάλυψη των εξόδων που δαπάνησε ο Δραγουμάνος για το αξίωμα. Ο Δραγουμάνος άλλαζε κάθε δύο χρόνια και κάθε φορά έπρεπε να πληρωθεί νέος φόρος. Ο Δραγουμάνος του Στόλου είχε τεράστια εισοδήματα από το ειδικό χαράτσι που πλήρωναν οι νησιώτες και μεγάλη εξουσία επάνω τους αφού αντικαθιστούσαν τον Καπουδάν Πασά (αρχιναύαρχοι των στόλων) στις σχέσεις του με τους νησιώτες και ήταν εκείνοι κυβερνήτες τους. Ένα περιστατικό είναι το εξής : ένας Δραγουμάνος με την πρόφαση ότι κάποιοι νησιώτες έχουν μεταξύ τους διαφορές, με την δύναμη της εξουσίας του, έχρισε τον εαυτό του κριτή για την επίλυση των διαφορών. Οι ντόπιοι φιλώντας τα πόδια του και αποκαλώντας τον, μετά τον θεό, πατέρα τους στη γη, προσπαθούσαν μάταια να τον πείσουν ότι έχουν λυθεί οι μεταξύ τους διαφορές. Εκείνος πρόσταξε να πιάσουν μερικούς για να τους παραδώσει στον Καπουδάν Πασά εκτός εάν είχαν να τον πληρώσουν. Μέσα στις πολλές εκατοντάδες που κατέλαβαν διάφορα αξιώματα ελάχιστοι ήταν οι μη έλληνες.

▶ οι γενίτσαροι

Δεν αρπάχτηκαν βίαια σε κανένα παιδομάζωμα. Αντιθέτως, μούνταν στον μωαμεθανισμό εθελούσια αναλαμβάνοντας περίοπτα κυβερνητικά αξιώματα της οθωμανικής αυτοκρατορίας, όπως γραμματέων των Καπουδάν Πασάδων και ιερωμένων λειτουργημάτων της μωαμεθανικής ιεραρχίας (Ιμάμηδες, Μουφτήδες κ.α.), έχοντας μεγάλες οικονομικές εισφορές.

Αποτελούσε μεγάλη τύχη και τιμή για τις οικογένειες τους, που -όπως αναφέρει ο Μακρυγιάννης- πάσχιζαν για να στείλουν το παιδί τους στην αυλή του Σουλτάνου.

▶ το Πατριαρχείο και η εκκλησία

"Ο οικουμενικός πατριάρχης είχε απόλυτη εξουσία επί των εκκλησιαστικών μοναστηριών και του κλήρου. Είχε την δύναμη να καθαιρεί ιερείς και αρχιερείς, να

χειροτονεί στην θέση τους άλλους και να δικάζει εμμέσως ή αμέσως τις διαφορές μεταξύ των χριστιανών. Τα εκκλησιαστικά κτήματα αναγνωρίστηκαν αναφαίρετα και αφορολόγητα, η δε διαχείριση αυτών αφέθηκε ελεύθερα στον Πατριάρχη και στους υπ' αυτόν αρχιερείς και ιερωμένους. Πάς δε χριστιανός υποχρεώθηκε να διαθέτει ορισμένο μέρος τις περιουσίας του υπέρ της εκκλησίας...".

Με αυτά τα προνόμια η οθωμανική αυτοκρατορία μπορεί να δημιουργούσε ένα κράτος εν κράτει, αλλά χρησιμοποιούσε τον πατριάρχη ως όργανο για την δουλική υπακοή των ελλήνων και των λοιπών πνευματικά εξαρτώμενων χριστιανών. Χιλιάδες αγρότες ήταν σκλάβοι των μοναστηριών, των καλόγερων που και αυτοί εξαρτώνταν από το Άγιο Όρος, το πατριαρχείο ή τον μητροπολίτη και είχαν αμύθητα εισοδήματα από τα ζώα και τις καλλιέργειες.

► οι εθνοσυνελεύσεις

Δεν ήταν τίποτα άλλο από συνελεύσεις των κοτζαμπάσηδων, των τσιφλικιάδων και των εφοπλιστών (ιδιαίτερα των Υδραίων) για τα συμφέροντά τους. Ο λαός τους μισούσε και σε κάθε εθνοσυνέλευση -στο Άστρος, στις Καλτέζες, στη Ζαράκοβα, στα Βέρβαινα, στην Τροιζήνα, στην Επίδαυρο, το Άργος- τους υποδεχόταν με τα άρματα έτοιμοι να τους σφάζουν. Τις περισσότερες φορές τους έσωσε ο Κολοκοτρώνης. Χαρακτηριστικό είναι το απόσπασμα σε μία από αυτές: "Έλληνες να συχάσετε. Να σκοτώσετε τους Άρχοντας θέλετε πάλι; Μη φοβάστε, κλεισμένους τους έχουμε στον πύργο σαν πουλιά, μα δεν έχουν φτερά να πετάξουν. Κι αντίς πριν σκεφτούμε τους σκοτώσουμε, τους σκοτώνουμε μετά μια ώρα αφού σκεφτούμε, αν το βρούμε σωστό να σκοτωθούν. Εδώ τους έχουμε. Εγώ σας τους παραδίνω. Έχετε λοιπόν υπομονή...".

Για τα Βέρβαινα ο ίδιος γράφει στα απομνημονεύματά του "μια ντουφεκιά να 'πεφτε οι πρόκριτοι θα σφάζονταν όλοι."

► οι Κοτζαμπάσηδες

Ήταν τόσο τυραννικοί και άπληστοι που πολλές φορές οι πληθυσμοί, οι περιφέρειες, και τα νησιά ζήτηγαν προστασία από τον Σουλτάνο: "Εμείς οι πτωχοί ραγιάδες της νήσου Σάμου, από χρόνια κατακυριευμένοι και βασανισμένοι από τους αγοραστάς του μουκατά, οίτινες σύμφωνοι με μερικούς κοτζαμπάσηδες μας καθέκαστην επιφέρουν εις ημάς τους δυστυχείς αρπαγάς, αδικίας, τζερεμέδες, ζουλούμια, προδοσίας και άλλα μύρια κακά...".

> ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ο Ξ

Υπήρξε φοροεισπράκτορας του Αληπασά (τον οποίο και κατέλυβε). Είχε παραδώσει 400 Πρεβεζάνους στον Αληπασά ο οποίος τους έσφαξε παρουσία του Γρηγορίου Ξ. Αργότερα ως Μητροπολίτης της Ουγγαρίας και της Βλαχίας, πήγε στην Ιταλία όπου και προσπαθούσε να συκοφαντήσει την επανάσταση. Είχε αφορίσει την επανάσταση. Αλλά οι τούρκοι τον κρέμασαν υποπτευόμενοι ότι ευλογούσε την επανάσταση και την χρηματοδοτούσε (...άδικα).

> ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Γιος του ηγεμόνα της Βλαχίας, Ιωάννη Καρατζά (ο οποίος είχε αποταμιεύσει πολλά εκατομμύρια από αυτή του τη θέση). Κατέφθασε με πλοίο γεμάτο πολεμοφόδια στο Νεόκαστρο, λέγοντας στους Νεοκαστρίτες ότι ο πατέρας του θα θυσιάσει πολλά εκατομμύρια στον αγώνα εάν προσκληθεί ως ηγεμόνας. Αρνήθηκαν και εκείνος, που όλα αυτά τα πολεμοφόδια τα ήθελε για προπαγάνδα, έφυγε θυμωμένος μαζί με αυτά.

> ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

Για τον Μαυρομιχάλη γράφει ο Σ. Μελάς: "Ο Μαυρομιχάλης μπαίνοντας στην επανάσταση, ελπίδα να κερδίσει τίποτα, δεν είχε. Θα 'χανε όμως κάτι θετικό και μεγάλο την ηγέμονιά της Μάνης. Γι' αυτό, παραμερίζοντας το χρέος του, που του φαινόταν δουλειά χαμένη και ανώφελη θυσία κότταε να οικονομήσει τον καιρό". Αργότερα και με την πρώτη βολιδοσκοπηση που του έκανε η "Φιλική Εταιρεία" τους έγραφε στις 2 Φεβρουαρίου του 1819 να του δώσουν 500000 γρόσα λόγω της πτώχειας του.

> ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ήταν στην "Φιλική Εταιρεία". Πριν τις πρώτες -σποραδικές- μάχες οι Τούρκοι τον είχαν καλέσει, μαζί με άλλους, να δώσει εξηγήσεις. Έτσι στη σύσκεψη της Βουσίτσας εξέφρασε σφοδρή εναντίωση στην "Φιλική Εταιρεία". Στην μονή της Αγίας Λαύρας δεν μαζεύτηκαν για καμία επανάσταση και για καμία ευλογία λάβαρου. Αλλά για να αποφασίσουν τι θα κάνουν με τα νέα δεδομένα. Αν συμφωνούσαν με την επανάσταση θα έχαναν τα προνόμια και την εξουσία τους και απο την άλλη αν διατηρούσαν τις σχέσεις τους με την οθωμανική αυτοκρατορία θα έρχονταν αντιμέτωποι με τους επαναστατημένους. Ο Π. Π. Γερμανός και ο Ζαΐμης είχαν ακόμα δισταγμούς. Αλλά τα γεγονότα τους πρόφτασαν και έτσι λίγες μέρες αργότερα ο Π. Π. Γερμανός ευλόγησε την επανάσταση υπό την απειλή των όπλων, στην πλατεία του Αγ. Γεωργίου στην Πάτρα και όχι στην μονή της Αγίας Λαύρας... Παρ' όλα αυτά δεν παρέλειπε να προδίδει την επανάσταση στους Τούρκους.

> ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

Απειλήσε τους απεσταλμένους τις "Φιλικής Εταιρείας" με απέλαση και ότι "θα τους έδενε ωραία" όταν αυτοί του έκαναν πρόταση να ηγηθεί του αγώνα. Στον Γαλάτη που του μίλησε πρώτος για την επανάσταση του απάντησε "δεν ημπορώ να ομιλώ μαζί σας περισσότερο περί του σκοπού της αποστολής σας, σας ειδοποιώ δε, ότι ουδέποτε θα αναγνώσω τα χαρτιά σας. Η μόνη συμβουλή την οποία ημπορώ να σας δώσω, είναι να μην ειπείτε τίποτε εις κανένα περί τούτου και χωρίς ν' αναβάλλεται ούτε μίαν ώρα, να επιστρέψετε...πρέπει ν' αφήσουν τας επαναστατικές σκευωρίας των και να ζουν όπως πριν υπό τας κυβερνήσεις υψ' εις ευρίσκονται, έως ότου η θεία πρόνοια ευδοκήσει άλλος."

Αργότερα, όταν κάποιος επαναστάτης παρουσιάστηκε σε αυτόν με μία αναφορά, τους είπε: "...Γνωρίζω τι θέλετε. Δάβετε τον μπλίκον σας οπίσω και πηγαίνετε ειπέτε και εις τους άλλους ότι : ή να υποταχθούν, ή να τουρκίσουν, ή να πνιγούν..."

► η Φιλική Εταιρεία

Αποτελούνταν από σχεδόν όλους τους παλαιοελλαδίτες κοτζαμπάσδες, απο δεσποτάδες, από κάποιους Φαναριώτες, τους λόγιους της διασποράς, τους Μεγάλους διερμηνείς, τους ηγεμόνες τις Μολδοβλαχίας και τους πλούσιους ομογενείς της Ρωσίας. Τις παραμονές της επανάστασης όταν είδαν ότι αυτή αποκτούσε κοινωνικά χαρακτηριστικά, αφού δεν είχαν την δυνατότητα να τη ματαιώσουν επιχείρησαν να την χειραγωγήσουν (π.χ. η πρόταση στον Καποδίστρια να ηγηθεί της επανάστασης).

► η επανάσταση

Μόνο εθνικά χαρακτηριστικά δεν είχε. Ο Γρηγόριος ο Έ σε γράμμα του στους Πελοποννήσιους αναφέρει "...Ότι το κίνημα δεν ήτο εθνικό δεν εμβαίνει εις αμφιβολίαν, διότι όχι μόνο το γένος δεν το ήξερε και δεν είχε περί τούτου διόλου προϋπάρχουσαν είδησιν, αλλά και πολλοί ομογενείς όντες μέλη της Εταιρείας δεν είχαν είδησιν αλλά το έμαθαν και αυτοί, ως ημείς οι άλλοι από τις προκηρύξεις του Υψηλάντη". Αλλά και ο Κρίστιαν Μύλλερ απεσταλμένος γερμανικής εφημερίδας γράφει στις 17 Αυγούστου του 1821 : "Αλλά πλανάται οικτρά εκείνος που νομίζει ότι ο πόλεμος αυτός των Ελλήνων εναντίον των Τούρκων είναι πόλεμος εθνικός. Τέτοιο πράγμα δεν συμβαίνει, γιατί προς το παρόν λείπουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις. Οι ανώτερες τάξεις δεν έλαβαν καθόλου μέρος μέχρι τώρα, εξαίρεσει κανά -δυο πριγκήπων, οι οποίοι ίσως ελπίζουν να πάρουν κανένα θρόνο. Οι πιο ευκατάστατοι και οι πιο πλούσιοι Έλληνες δεν υποστήριξαν τον πόλεμο αυτόν ούτε άμεσα ούτε έμμεσα, υπάρχουν μάλιστα πολλοί από αυτούς που τον αποδοκιμάζουν..." Ο Αλέξανδρος ο Α΄ έλεγε στον αντιπρόσωπο της Γαλλίας Μονμορανσύ "...εις τας ταραχάς της Πελοποννήσου διαφαιίνεται το εναντίον της κοινωνικής τάξεως ανατρεπτικόν στοιχείον." Η κοινωνική επανάσταση λοιπόν-και όχι εθνική- στράφηκε αρχικά εναντίον των Τούρκων γιατί εκείνοι είχαν στρατό και μάλιστα στίς σημαντικότερες πόλεις και κέντρα. Οι κοτζαμπάσδες, οι πρόκριτοι, η εκκλησία, οι προύχοντες μπορεί να μην είχαν στρατό αλλά όντας σύμμαχοι των Τούρκων και έχοντας συμφέροντα από την ύπαρξη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας θα είχαν στο πλάι τους τον τούρκικο στρατό με ένα κάλεσμα τους.

Βξοντώνοντας πρώτα τον τούρκικο στρατό μπορούσαν αργότερα να στραφούν ενάντια στους άλλους τύραννους τους.

> το ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Αν το μόνο καλό σχολείο είναι αυτό που δεν υπάρχει, τότε άξια το “κρυφό σχολειό” κερδίζει τον τίτλο. Κλασσικός μύθος που καλλιεργήθηκε μετά την επανάσταση από την εκκλησία, θέλοντας να πάρει από πάνω της το στίγμα του “σκοτεινού” της ρόλου στα χρόνια πριν και μετά το '21.

ΠΗΓΕΣ:

Βουρνάς Τ. : *Η ιστορία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας* (τομος Α')

Κορδάτος Γ. : *Η μεγάλη ιστορία της Ελλάδας*

Αναρχική Αρχαιοθήκη : *Κυριαρχία και κοινωνικοί αγώνες στον “ελλαδικό χώρο”* (τόμος Α')

Σμαρίμπας Γ. : *Η αλήθεια του 1821* (τόμοι Α', Β', Γ')

Σμαρίμπας Γ. : *Η αριστοκρατία του 1821*

συγκέντρωση

παρέμβαση

ενάντια στους

εθνικούς μύθους

και τα εθνικά ιδεώδη

στο άλσος Ιλίου

Παρασκευή

25 Μάρτη 2005

12:00 π.μ.

Θερσίτης

χώρος ραδιοργάνωσης και ανατροπής
Νέστορος και Ευαγγελιστρίας, Ίλιον

για επικοινωνία:
thersitis@disobey.net